

Monnickendam, 27 oktober 2020

Nummer: 372-73
Contactpersoon: J. J. Wortel
Contact via: A.E.M.. Randsdorp, interim griffier

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: art. 84 en 149 van de Gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp: Vaststellen Verordening Auditcommissie gemeente Waterland 2020

Voorstel

Vast te stellen de Verordening Auditcommissie gemeente Waterland 2020

Inleiding

Circa 2 x per jaar vindt er een bijeenkomst plaats tussen vertegenwoordigers van elke fractie en de accountant van de gemeente, om het concept van bevindingen te bespreken van zowel de interim controle als de jaarrekeningencontrole.

De wens is geuit om deze informele accountantscommissie middels een verordening te regelen, en daarbij doel en taken van de commissie waar nodig wat breder te formuleren.

Verankering

Conform *artikel 212 van de Gemeentewet* heeft Waterland een *Financiële verordening 2016* (laatstelijk gewijzigd in mei 2019), waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vastgelegd worden. Deze verordening moet waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Conform *artikel 213 van de Gemeentewet* heeft Waterland een *Controleverordening* (vastgesteld in december 2003), waarin regels vastgelegd moeten worden voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening moet waarborgen dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt *getoetst*.

Ten behoeve van die toetsing wordt jaarlijks een *controleprotocol* en een daarbij behorend normen- en toetsingskader door de gemeenteraad vastgesteld. Het heeft tot doel om aan de accountant nadere aanwijzingen te geven over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van de gemeente.

In artikel 4 “inrichting accountantscontrole” van de *Controleverordening* Waterland is opgenomen: “ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-) overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) de raad, (een vertegenwoordiger van) de rekenkamer(functie), de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris, het afdelingshoofd bestuurs- en managementondersteuning en het hoofd financiën.

In artikel 7 “rapportering” van de *Controleverordening* Waterland is opgenomen : “de accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door de raad ingestelde vertegenwoordiging van) de raad.

Naam van de commissie: auditcommissie

Er is in de regelgeving geen algemene term voor een dergelijke commissie. Het betreft een raadscommissie die minimaal als taak heeft de accountantscontrole te regelen vanuit de raad. Het doel daarvan is de controlerende rol van de raad te versterken. De naam audit (onderzoek, controle) commissie is dan wat breder dan de oude benaming “accountantscommissie”, en markeert bovendien dat het met deze verordening om een nieuwe start van de commissie gaat.

Doel, taak, samenstelling, lidmaatschap en werkwijze van de commissie

M.b.t. de samenstelling is aangesloten bij de huidige situatie: een vertegenwoordiger uit elke fractie. Dat kunnen ook duo-raadsleden zijn. De commissie bestaat uit de (duo)raadsleden; wethouder en ambtenaren zijn adviseurs.

Naast de minimale taak om de accountantscontrole te regelen, bereidt de auditcommissie ten behoeve van de raad afstemming en advisering voor van alle activiteiten in de gemeente op het gebied van auditing, financieel beleid en beheer. De auditcommissie pleegt hiervoor overleg met de raad, de accountant, het college en de ambtelijke organisatie. Verder voorziet de auditcommissie de raad gevraagd en ongevraagd van advies als het gaat om planning en control. Dit gaat verder dan wat de oude "accountantscommissie" gewend was te doen.

Toelichting op de taken

Vorbereiding benoeming accountant

Dat de raad de accountant benoemt, is vastgelegd in de Gemeentewet (art. 156, 213). De auditcommissie adviseert over het programma van eisen voor de aanbesteding van de accountantscontrole en bereidt de benoeming van de accountant voor.

Vorbereiding van het proces rondom controle

Voor de jaarlijkse controle maakt de auditcommissie keuzes over de planning en de communicatie zodat duidelijk is wanneer overleg met de accountant plaatsvindt en wanneer en hoe de auditcommissie de raad informeert.

Vorbereiding inhoud accountantscontrole

De auditcommissie bereidt voor wat inhoudelijk moet worden gecontroleerd met de accountantscontrole. Voor nationale wetgeving spreekt het grotendeels vanzelf wat moet worden gecontroleerd en hoe. Het gaat hier vooral om de eigen gemeentelijke regels en om de aanvullende vragen van de raad. De ambtelijke organisatie maakt het controleprotocol en normenkader gereed. De accountant maakt een auditplan. De raad stelt dit vast. Vorbereiding vindt plaats in de auditcommissie die ook aanvullende vragen kan stellen aan de accountant, sommige onderdelen extra vraagt te controleren en/of strenger te controleren.

Verslag van bevindingen, controleverklaring, jaarverslag en jaarrekening

De accountant geeft zijn verklaring af met het verslag van bevindingen. Deze

horen bij de jaarrekening. De gemeenteraad bepaalt vervolgens hoe met de verklaring en het verslag van bevindingen en de aanbevelingen om te gaan, bij een goedkeurende en bij een niet - goedkeurende verklaring. De auditcommissie bereidt dit voor en adviseert de raad, ook over het jaarverslag en de jaarrekening. Verder adviseert de auditcommissie de raad over de wijze van behandeling van tussenrapportages van de accountant.

Evaluatie

Evaluatie is niet verplicht, maar het is wel zinvol om het proces met de accountant te evalueren. De auditcommissie evalueert met de accountant, eventueel ondersteund door de ambtelijke organisatie, en adviseert hier zo nodig over aan de raad. Het is aan de raad vervolg te geven aan de evaluatie. De commissie informeert verder de raad tussentijds over bevindingen en haar werkzaamheden.

Vorbereiding verordeningen en beleid

De voorbereiding van aanpassingen van de verordeningen op grond van artikel 212, 213, 213a van de Gemeentewet; de financiële verordening (art.212), de controleverordening (art.213), de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art.213a) wordt door de auditcommissie gedaan. De auditcommissie adviseert de raad over de diverse punten. Het is de raad die de uiteindelijke besluiten moet nemen.

Verder overlegt de auditcommissie zo nodig met het college over de evaluatie van de werkzaamheden van de accountant en de planning- en control instrumenten, het risicobeleid, de nota reserves en voorzieningen en andere actuele financiële thema's.

Ook bevordert de commissie dat de raad inzicht krijgt in de wijze waarop door het college aanbevelingen van de accountant worden uitgevoerd. Verder kan de commissie adviseren over de afstemming van de onderzoeken van de accountant en het college, de zogenaamde 213a onderzoeken.

Mogelijke overige taken auditcommissie - niet opgenomen in de verordening

Een auditcommissie kan daarnaast nog diverse andere taken hebben. Er zijn auditcommissies die zich richten op de interne controle. Hieronder kunnen bijvoorbeeld de bevindingen van de Ombudsman vallen, evenals de klachten die binnen komen en de klachtafhandeling. Het kan een van de taken van de auditcommissie zijn om de andere onderzoeken en ontwikkelingen rond planning

& control te koppelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de onderzoeken van de rekenkamer(commissie) en de zogenaamde 213a onderzoeken. Ook de voordracht (sollicitatieprocedure) van de leden van de rekenkamer(commissie) kan door de auditcommissie worden gedaan. Voorgesteld wordt om deze taken vooralsnog niet in deze verordening mee te nemen.

Openbaarheid

In de Gemeentewet is bepaald dat in principe alle vergaderingen van de raad en commissies openbaar zijn. Er kunnen wel specifieke redenen zijn waarom een vergadering niet openbaar is. De vergaderingen kunnen bijvoorbeeld besloten zijn indien het gaat om een aanbesteding, grondexploitaties of andere marktgevoelige informatie of vermoeden van fraude. Een vaktechnisch commissieoverleg of overleg van een bijzondere commissie hoeft dus niet openbaar te zijn. Er is daarom opgenomen dat de auditcommissie een bijzondere commissie is. De keuze voor openbaar overleg of niet is dan vrij (artikel 84, derde lid van de Gemeentewet). Er is opgenomen dat het overleg niet openbaar is, maar dat de agenda en het verslag openbaar zijn

Draagvlak

De concept-verordening en de toelichting daarop is besproken en akkoord bevonden in de bijeenkomst van de informele accountantscommissie van 27 oktober 2020

Voorzitter en griffier,

drs. A.E.M. Randsdorp
interim griffier

drs. J. J. Wortel
Voorzitter accountantscommissie

Bijlagen:

1. Conceptraadsbesluit